

TNDIA

TRASTORN PER DÈFICIT D'ATENCIÓ I HIPERACTIVITAT-

Quan la detecció dels signes d'alerta s'inicia a l'àmbit educatiu

Quan el docent observa en l'alumnat algun signe d'alerta descrits en l'apartat anterior o la família li comunica la presència de signes i ell ho ratifica, ha d'objectivar i baremar les dificultats observades per valorar el nivell d'interferència.

Per fer-ho ha de fer servir el qüestionari per a docents de **l'Escala de Valoració del TDAH-IV, ADHD Rating scale IV de Du Paul (ADHD-RS-IV)**³⁴.

Durant la detecció dels signes d'alerta el docent és el responsable de:

- Coordinar les primeres actuacions amb la família
- Comunicar la situació a la Comissió d'Atenció Educativa Inclusiva (CAEI) del centre.
- Col·laborar en la recollida d'informació per la valoració psicopedagògica, quan correspongui.

En l'àmbit educatiu

Procés d'avaluació en el cas que no hagi un informe d'un pediatre o un altre professional col·legiat amb el diagnòstic establert

Tot i que es tracta d'un continuïum, l'etapa anterior, la que correspon a la detecció del TDAH, finalitza amb la decisió de fer o no fer un informe psicopedagògic.

La responsabilitat d'elaborar l'informe psicopedagògic és diferent en funció de l'etapa escolar de l'alumne:

- **A l'etapa d'infantil i primària:** La valoració psicopedagògica la fa el professional de l'EAP. Hi col·labora en aquest procés el mestre especialista en el suport a la inclusió del centre (MESI)
- **A l'etapa de secundària:** La valoració psicopedagògica la fa el professional de l'EAP o l'orientador del centre educatiu on està matriculat l'alumne.

Com es realitza el procés d'avaluació

El procés d'avaluació psicopedagògica es concreta en les següents actuacions:

- El professional de l'EAP o l'orientador manté una reunió amb el docent on aquest explica les dificultats detectades i/o observades en l'infant en els diferents contextos escolars així com les estratègies utilitzades per compensar-les.
- Es fa una observació directa de l'alumne en alguns d'aquests contextos: dins l'aula, al pati durant l'estona d'esbarjo, al menjador durant la franja del migdia.
- Es valora el nivell de comprensió lectora i recullen si hi ha evidències de dificultats en escriptura i habilitats matemàtiques a partir dels exercicis i exàmens aportats pel docent.
- S'identifiquen si hi ha o no risc de dislèxia a partir dels indicadors de la Guia PRODISCAT a l'àmbit educatiu.
- S'elabora l'informe amb els resultats de la valoració psicopedagògica amb el contingut especificat a la taula 4.
- Es realitza la valoració psicopedagògica a partir de la informació aportada pel docent a la CAEI.

- L' informe de resultats de l'avaluació psicopedagògica ha de quedar registrat en l'expedient de seguiment de l'alumne (*registre informatitzat individual*). Cal enviar una còpia al pediatre via *circuit específic* entre el Departament d'Educació i el de Salut. I cal donar una còpia en paper als pares.

- Determinar la realització de l'Informe NESE per identificar i avaluar les Necessitats Específiques de Suport Educatiu considerant el funcionament de l'alumne dins del seu context educatiu i independentment de la seva condició personal i social. L'objectiu és proporcionar-li els suports necessaris per afavorir-ne l'aprenentatge en condicions d'equitat. Aquest informe també serveix per demanar els ajuts amb beques del Ministeri d'Educació. L'elaboració de l'informe NESE és responsabilitat del professional de l'EAP.

L'informe de resultats de la valoració psicopedagògica¹⁰

Amb tota aquesta informació, l'EAP/orientador realitza l'informe amb els resultats de l'avaluació psicopedagògica i el lliuren a la família i al pediatra. En aquest informe es deixarà constància de la següent informació:

- Els resultats del qüestionari per a docents de l'ADHD RS-IV contestat pel docent.
- El recull de les dificultats d'aprenentatge enregistrades als informes escolars amb la finalitat de poder evidenciar la traçabilitat de les dificultats durant els darrers cursos.
- El llistat d'indicadors de dislèxia recollits amb el qüestionari PRODISCAT.
- La identificació de dificultats en comprensió lectora, escriptura i habilitats matemàtiques a partir dels exercicis i proves d'avaluació (exàmens) aportats pel docent a la CAEI.
- La visió de la família (recollida a les entrevistes) i la del propi alumne mitjançant l'avaluació formadora (autoavaluacions, metacognicions i recull de les tutories individualitzades).

Comunicació de la situació de l'alumne a la CAEI

El docent comunicarà la situació de l'alumne a la Comissió d'Atenció Educativa Inclusiva (CAEI) mitjançant el full de demanda estandarditzat, registrat informàticament i que permeti el control de dies de espera des de la derivació del docent fins la valoració del CAEI (estarà ubicat dins del “**tramitador multifamília**” (TMM, dissenyat pel Departament d'Educació) annexant la següent documentació: Serà ubicat dins de l'expedient de l'alumne.

El TMM es un tramitador per l'elaboració per part dels Equips d'assessorament i orientació psicopedagògic (EAP) dels informes NESE. En tot cas, aquesta informació no es registrarà d'inici al TMM sinó que es farà un cop sigui valorat a la CAEI i es decideixi valoració psicopedagògica.

- El qüestionari per a docents de l'ADHD RS-IV
- Les dificultats registrades en els informes escolars dels darrers cursos.
- Exercicis realitzats per l'alumne, (exàmens, redaccions, deures, etc), que permetin veure les dificultats d'aprenentatge de l'alumne .

- El consentiment de la família on quedi ben especificat que la família està d'acord en poder fer-se una valoració psicopedagògica des del centre educatiu, si fos necessari.

El paper de la CAEI en la detecció del TDAH

A la Comissió d'Atenció a l'educació inclusiva (CAEI) hi participen de manera regular: algun membre de l'equip directiu, l'assessor de l'EAP, els mestres de suport a la inclusió (a l'etapa d'infantil - primària), l'orientador (a l'etapa de secundària) i altres professionals de suport educatiu, segons el cas.

La CAEI analitza la demanda del docent per sospites de TDAH quan:

- La detecció de signes d'alerta de TDAH s'ha iniciat des de l'àmbit educatiu, o per la família, ratificat pel docent, i les mesures universals d'aula són insuficients per compensar les dificultats de l'alumne.
- La detecció s'ha iniciat des de l'àmbit de la salut i la família aporta un informe del pediatra o d'un altre professional col·legiat i acreditat per fer-lo per sospita de TDAH o amb el diagnòstic ja emès de TDAH.

La CAEI decideix si fa o no una **valoració psicopedagògica** i pot decidir no iniciar la valoració psicopedagògica de l'alumne quan:

- La demanda del docent no estigui prou fonamentada.
- Quan es constati que s'ha fet la demanda sense haver-se posat suficientment en marxa les mesures de suport universal a l'aula. En aquests casos, la direcció del centre s'encarregarà d'assegurar l'aplicació de les mesures universals per part del docent abans de presentar novament una demanda posterior.
- Quan es valori que amb l'informe del pediatre o un altre professional col·legiat que aporta la família és suficient i vàlid i que no cal fer altra valoració.
- La decisió del CAEI de fer o no fer una valoració psicopedagògica quedarà enregistrada en l'expedient acadèmic de l'alumne del *registre individual informatitzat*.

Procés d'avaluació en el cas que la família porti un informe extern

Quan el docent rep per part de la família d'un alumne un informe d'un pediatre o un altre professional col·legiat acreditat amb diagnòstic de TDAH (sense que des del centre educatiu s'hagi participat del procés de detecció) caldrà que es faci arribar còpia d'aquesta documentació a la CAEI. La CAEI haurà de considerar i acordar si el dona per vàlid segons queda recollit en la resolució que es revisa anualment (actualment punt 5.11 de la Resolució del 09/03/2023) de la Direcció General Escola Inclusiva que regula el procediment i els protocols que han d'utilitzar els EAP.

En l'àmbit educatiu

En aquest escenari de confirmació de diagnòstic de TDAH, la CAEI :

- Analitza l'informe d'avaluació psicopedagògica realitzat per l'EAP.

- Analitza el contingut de l'informe extern aportat per la família, en cas de que s'hagi acceptat prèviament per la CAEI.
- La informació clau de l'informe diagnòstic que té rellevància per la presa de decisions de la CAEI és la següent:

o Si el TDAH és de presentació combinada, inatenta o hiperactiva/impulsiva.

o El nivell de gravetat especificat a l'informe (lleu, moderat o greu).

- Cal sol·licitar al docent l'**elaboració d'un Pla de Suport Individualitzat (PSI)**
- Cal que l'EAP/orientador faci **informe de reconeixement de Necessitats Específiques de Suport Educatiu (Informe NESE)**

Informació a les famílies - A l'àmbit educatiu

- De forma habitual, els mestres informen els pares sobre l'evolució personal i escolar dels seus fills. En el cas dels alumnes amb TDAH aquesta informació acostuma a ser sovintejada i plantejada, en tots els casos, de manera constructiva i positiva. La família ha de poder participar de manera activa en tot el procés, han de tenir un paper de decisió molt rellevant al tractar-se dels seus fills.
- Davant l'aparició dels primers signes d'alerta de TDAH, el docent i la família planifiquen la intervenció a curt termini que es farà tant des de l'acció tutorial com des de casa. Al cap de 3 mesos (en la següent entrevista) el docent i la família valoren la resposta a la intervenció. Si l'evolució de l'alumne és positiva s'acordarà amb la família continuar posant en marxa les mesures acordades que han demostrat ser efectives.
- L'EAP o l'orientador (amb l'alumnat l'ESO) s'entrevisten amb la família en el moment en que es fa la valoració psicopedagògica. Si, fruit de la derivació a pediatria es confirma el diagnòstic de TDAH, la comunicació i col·laboració entre el docent i la família s'incrementarà donat que hauran de compartir sovint la intervenció que s'està portant a terme des del centre des de casa. Les mesures addicionals o intensives que es proposin hauran de recollir-se en el Pla de Suport Individual (PSI) que el docent compartirà amb la família abans de finalitzar el primer trimestre de cada curs escolar.
- Hi ha diverses maneres de mantenir línies de comunicació obertes entre la família i l'escola: les reunions d'orientació a principi i final de curs, les entrevistes, trucades telefòniques, missatges o els mateixos deures són formes d'establir diàlegs i mantenir la comunicació.
- El docent de l'alumne amb TDAH ha de compartir amb els pares informació sobre les normes de classe, el currículum i el progrés dels seus fills, i també, com poden ajudar-los en els deures, la lectura i la resta d'aprenentatges.
- Serà important informar-los sobre el dret que tenen a rebre subsidis mitjançant la beca MEC¹⁷ que pot ser d'utilitat per ajudar al cost de les teràpies o treballs educatius .
- Els pares, d'altra banda, proporcionen al docent les idees que tenen en relació amb el seu fill, els factors familiars que afecten la vida de l'infant o el jove en el centre i altres aspectes rellevants.
- En la "Guia per a mestres i professors sobre TDAH en l'àmbit educatiu per Educació primària i Educació secundària obligatòria (2013)" ¹⁸ hi ha el capítol adreçat a les famílies amb informació i recursos per la col·laboració entre la família i l'escola.